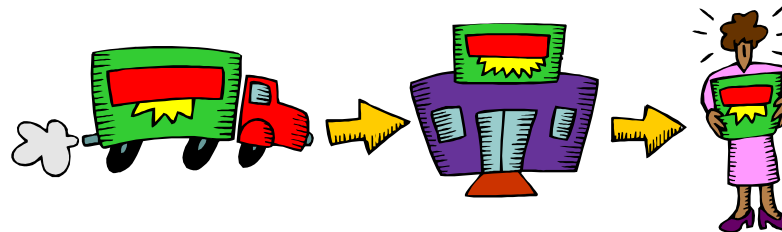

Công nghệ phần mềm

Cài đặt phần mềm (Implementation)

Nội dung

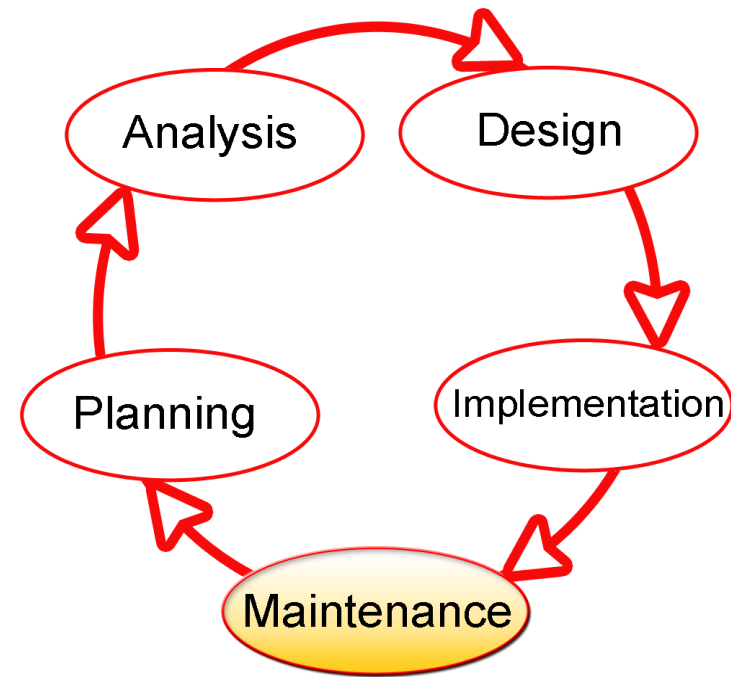
- Giới thiệu
- Các yêu cầu viết mã nguồn chương trình
- Phong cách lập trình
- Chú thích
- Tái sử dụng mã nguồn
- Gỡ lỗi

Giới thiệu

Implementation = triển khai thiết kế chi tiết thành chương trình

→ Sản phẩm phần mềm tốt, hiệu quả kinh tế cao

- Hạn chế tối đa xảy ra lỗi
- Mã nguồn dễ bảo trì: dễ hiểu, dễ sửa lỗi được, nâng cấp – thay đổi dễ dàng.
- Khả năng tái sử dụng cao

Kỹ thuật lập trình tốt, hiệu quả

Các yêu cầu viết mã nguồn chương trình

- Kỹ thuật lập trình **chuyên nghiệp**
 - Tuân theo **các chuẩn viết mã nguồn** (coding styles, coding convention, programming styles)
 - Các chuẩn quy định do Ngôn ngữ lập trình, do Công ty
- Kỹ thuật lập trình **hiệu quả**
 - Dễ dàng bảo trì: **dễ hiểu, dễ sửa lỗi**
 - Khả năng **tái sử dụng cao**: nâng cấp, thay đổi
 - ➔ **Chú thích rõ ràng, đầy đủ**
 - Sử dụng các **cấu trúc an toàn**
 - **bắt lỗi, xử lý ngoại lệ**
 - **mẫu thiết kế**

Phong cách lập trình

Đặt tên biến, tên hàm

- Tên biến, tên hàm có nghĩa, gợi nhớ
 - Sử dụng các ký hiệu, từ Tiếng anh có nghĩa
 - Làm cho dễ đọc, dễ hiểu
 - Thí dụ: `DateOfBirth` hoặc `date_of_birth`
 - Không viết `dateofbirth`
- Tránh đặt tên quá dài
 - Tránh đặt tên dài với biến cục bộ
- Thống nhất cách dùng
 - Tên lớp bắt đầu bằng chữ hoa
 - Tên hằng số toàn chữ hoa
 - Biến vòng lặp, chỉ số: **i** (iteration, index)

Phong cách lập trình

Câu lệnh

- Câu lệnh phải mô tả cấu trúc
 - Tụt lờ, dể đợc, dể hiểu
- Làm đờn giản các câu lệnh
 - Mỗi lệnh trên 1 dờng
 - Triển khai các biểu thức phức tạp
 - Hạn chế truyền tham số là kết quả của hàm, biểu thức:
- Tránh các cấu trúc phức tạp
 - Các lệnh if lồng nhau
 - Điều kiện phủ định if not

Ví dụ - Viết câu lệnh

Trên 1 dòng

```
if (g < 17 && h < 22 || i < 60) { return true; } else {System.out.println ("incorrect"); return false; }
```

Thay bằng

```
if (g < 17 && h < 22 || i < 60) {  
    return true;  
} else {  
    System.out.println("inco  
rrect");  
    return false;  
}
```

- Dễ đọc

- Dễ hiểu

- Dễ dàng bảo trì

Ví dụ - Viết câu lệnh

Dùng ký tự space

Không cách

```
for(int i=0;i<40;i++)  
    {system.out.println(i);}
```

Lập trình viên thường
không để ý

Thay bằng

```
for( int i = 0 ; i < 40 ; i++ )  
{  
    system.out.println(i);  
}
```

- Dễ đọc, dễ hiểu

- **Dễ dàng sửa lỗi**

Chú thích

- Chú thích rất quan trọng: hỗ trợ đáng kể tính dễ đọc và dễ bảo trì của mã nguồn
- Cách viết chú thích
 - Mục đích sử dụng của các biến
 - Các câu lệnh phức tạp: i.e., gọi đến hàm khác
 - Chú thích các mô đun
 - Mục đích, chức năng của mô đun
 - Tham số, giá trị trả lại
 - Cấu trúc, thuật toán
 - Ý nghĩa của các biến cục bộ
 - Người viết, thời gian sửa đổi mô đun

Chú thích – Lưu ý

- Không cần chú thích cho những câu lệnh đã “rõ ràng”

```
// get the country code
$country_code = get_country_code($_SERVER['REMOTE_ADDR']);

// if country code is US
if ($country_code == 'US') {

    // display the form input for state
    echo form_input_state();
}
```

```
// display state selection for US users
$country_code = get_country_code($_SERVER['REMOTE_ADDR']);
if ($country_code == 'US') {
    echo form_input_state();
}
```

Cách viết chú thích

- Viết chú thích cho File

Mô tả ở đầu File

descriptive
file header

```
Exceptions.php
1 <?php if ( ! defined('BASEPATH')) exit('No direct script access allowed');
2 /**
3  * CodeIgniter
4  *
5  * An open source application development framework for PHP 4.3.2 or newer
6  *
7  * @package      CodeIgniter
8  * @author       ExpressionEngine Dev Team
9  * @copyright    Copyright (c) 2008 - 2009, EllisLab, Inc.
10 * @license      http://codeigniter.com/user_guide/license.html
11 * @link         http://codeigniter.com
12 * @since       Version 1.0
13 * @filesource
14 */
15
16 // -----
17
```

separator ->

Cách viết chú thích

- Viết chú thích cho Lớp

class
documentation

```
18 /**
19  * Exceptions Class
20  *
21  * @package    CodeIgniter
22  * @subpackage Libraries
23  * @category    Exceptions
24  * @author      ExpressionEngine Dev Team
25  * @link        http://codeigniter.com/user_guide/libraries/exceptions.html
26  */
27 class CI_Exceptions {
28     var $action;
29     var $severity;
30     var $message;
31     var $filename;
32     var $line;
33     var $ob_level;
```

Cách viết chú thích

- Viết chú thích cho Hàm

separator ->

class method
documentation

```
60
61 // -----
62
63 /**
64  * Exception Logger
65  *
66  * This function logs PHP generated error messages
67  *
68  * @access private
69  * @param string the error severity
70  * @param string the error string
71  * @param string the error filepath
72  * @param string the error line number
73  * @return string
74  */
75 function log_exception($severity, $message, $filepath, $line)
76 {
```

Tái sử dụng mã nguồn

- Tái sử dụng các thành phần phần mềm (components) định nghĩa trước
 - Tránh trường hợp “Phát minh lại bánh xe”
 - Sử dụng những đoạn mã đã được thẩm định chất lượng

Viết mã nguồn để tái sử dụng

- Đặc điểm của phần mềm để tái sử dụng
 - Phân chia mô-đun
 - Có tính đóng gói
- Viết mã nguồn để tái sử dụng:
 - Tạo thư viện phần mềm
 - Lập trình chung (generic programming)
 - Phần mềm sinh mã tự động (generators)

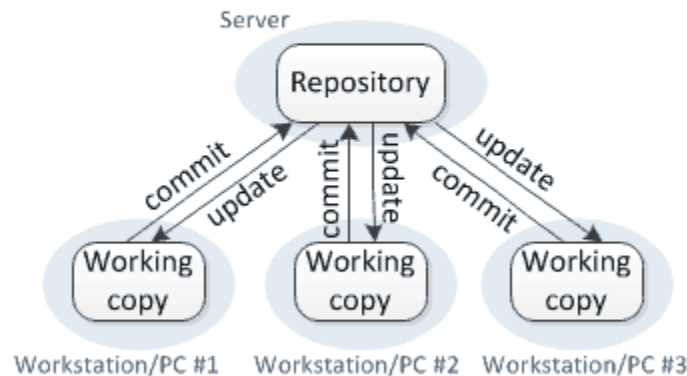
Quản lý các phiên bản mã nguồn

- Quản lý quá trình chỉnh sửa mã nguồn của một nhóm phát triển phần mềm
- Các khái niệm cơ bản
 - Repository (kho lưu trữ)
 - Lưu trữ dự án chung của đội phát triển phần mềm
 - Working copies
 - Check out: Lấy dự án từ server về máy cục bộ
 - Commit: Đưa các thay đổi lên server
 - Update: Cập nhật thay đổi từ thành viên khác về máy cục bộ
 - Merge: Nhiều thành viên cập nhật trên một tệp tin
 - V..v.

Các loại công cụ quản lý phiên bản

- Tập trung:
 - Mỗi người dùng lấy bản sao làm việc của riêng mình, nhưng chỉ có một kho lưu trữ trung tâm.
 - CVS (Concurrent Versions System) và SVN (SubVersion)

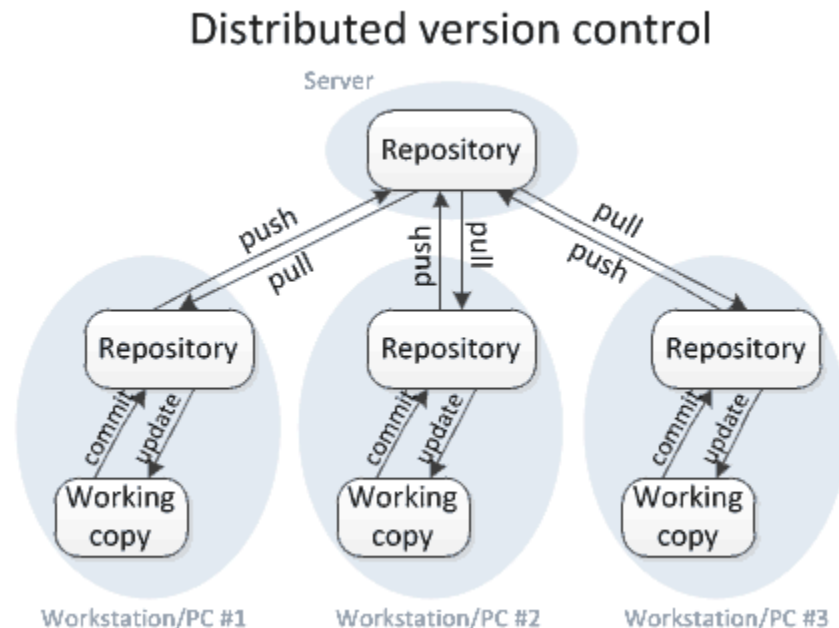
Centralized version control

Các loại công cụ quản lý phiên bản

- Phân tán

- Mỗi người dùng có kho lưu trữ của riêng mình và bản sao làm việc.
- Git, Mercurial

Các loại công cụ quản lý phiên bản

- Quản lý tập trung
 - Tránh conflic hoặc out of update
- Quản lý phân tán
 - An toàn hơn so với quản lý tập trung

Gỡ lỗi

- Debug (gỡ lỗi) là một kỹ năng nền tảng của lập trình viên
 - Loại bỏ lỗi (error) khỏi chương trình
 - Hiểu rõ hơn sự thực thi của chương trình

Các phương pháp gỡ lỗi

- Debugging Tool
 - Dùng công cụ để debug
 - Microsoft Visual Studio Debugger , GNU Debugger
- Printlining
 - Thêm dòng lệnh để in ra những thông tin cần theo dõi
- Logging
 - Ghi lại những thông tin sau khi chương trình thực thi

Tổng kết

- Quy trình xây dựng mã nguồn
- Phong cách lập trình
- Tái sử dụng mã nguồn
- Quản lý các phiên bản mã nguồn
- Các phương pháp gỡ lỗi chương trình